

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens quatuor Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine decimusquartus, de
Iuramento, & Adiuratione. Secundus, de Voto. Tertius, & charior Authori,
de statu Religioso. Quartus, de vitiis oppositis Religioni

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Qua ratione redemptio vexationis licita sit in beneficiis. punct. 20.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76572)

verum permittat. Et ratio est clara; quia datur aliquid spirituale, scilicet ius aliquod in beneficium pro temporali. Idem dicendum est, si auctoritate propria cedas beneficio incerto, & dubio propter pensionem aliquam, vel aliquid beneficium tibi colligantem donatum; tenet Innoc. Panorm. & alij in cap. constitutus de Religiosis domib. & in cap. super eo de Transact. Præposit. in cap. quam pio 1. quæst. 2. num. 2. Decius conf. 43. n. 18. Lambertini de iure patronat. lib. 3. qu. 9. art. 6. & alij quos sequitur Suar. lib. 4. de Simonia c. 51. n. 1. Ratio est, quia in beneficiis omnis pactio, & conventio, quæ ex iure incerto redditur certum, prohibita est. vt ex supradictis capitib. constat. At per huiusmodi pactiorem ius dubium in beneficio firmatur, & certum redditur. Ergo non licet.

2. Verum auctoritate prælati licita est conventio, & pactio onerosa ad componendam licem, conitit & ex cap. 2. de transactioib. cuius autem prælati auctoritas requiritur, pendet ex modo conventionis. Si enim cedas beneficio, quod pacifice possides in colligantem, vt ipse in te cedat ius omne quod habet ad beneficium ligiolum, necessario requirit Pontificis auctoritatem. Et idem est dicendum, si promittes alteri pro cessione litis vicariam, beneficium cuiatum aut illum in coadiutorem tui canonicatus recipere. Ratio constat ex punctis superioribus, vbi resoluimus cum communi sententia permutationem beneficiorum approbatam ab Episcopo non posse, nisi beneficium pacifice possideantur, secus vero quando in licem sunt vocata, tunc enim requiritur consensus Pontificis.

3. Quare ex probabili sententia solum fieri potest compositio inter partes, quando Episcopus vni ex colligantibus applicat beneficium, sub onere soluendi pensionem alteri colliganti. Postea autem Episcopus huiusmodi compositionem faceret, neque indigere auctoritate Pontificis, conitit ex c. nisi de Præbendis, & docent ibi Hostiens. Panorm. & alij, & Gigas referens alios de pensionib. q. 6. n. 3. & 4. Suar. lib. 4. cap. 51. n. 17. Garcia p. c. 5. a. n. 195. & multis allegatis Gonzalez, Gioffa 5. § 5. a. num. 27. & licet supra resolutum fuerit esse magis probabile non posse Episcopum pensionem in beneficio imponere: at ex causa litis, & concordie ferè omnes doctores affirmant optime posse, vt rectè Granatus ad Simoniam de reservationib. quæst. 62. num. 6. & 7.

4. Dubium tamen est, an dicta pensio possit imponi ad vitam personæ solventis, & retentis beneficium, vel ad vitam pensionarij;

Garcia de benef. 1. part. cap. 4. num. 334. affirmat etiam ex causa litis, & concordie non posse pensionem ab ordinario imponi ad vitam pensionarij, & consequenter neque ad successores transire; & idem tenet Azoriti. 2. lib. 8. c. 6. q. 1. Moneuntur ex cap. Nisi de Præbendis: vbi Pontifex non vult tolerare, vt pensio imposta ex causa pacis, & concordie transeat ad successores, & redditur ibi ratio, ne furtè circa proventus aliqua videatur facta scilicet prioratus. Deinde in cap. vendens de transact. dicitur transactionem factam de rebus Ecclesiæ per Prælatum sine Pontificis consensu non obligare successorem.

5. Verum pensionem impostam ab ordinario ex causis litis, & concordie transire ad successores, & durare pro vita pensionarij, & esse onus beneficij nulli probabilius videtur: sic tenet Panormit. Cardin. & alij, quos refert, & sequitur Gigas de pensionibus q. 6. & 85. n. 1. & 11. Cacialup. quæst. 5. Cambara lib. 6. de officio, & potestate legati. n. 77. Suar. l. 4. c. 51. Mendos. in reg. 33. quæst. 14. num. 11. Redon. de Simon. 2. part. 4. num. 14. & c. 21. n. 36. Quintana Dachas lib. 2. Ecclesiast. a. n. 44. Cuchus in instit. parnis l. 2. t. 8. Sante omnia Camillas Cautius tract. de pens. Episc. n. 10.

Fundamentum huius conclusionis est Textus in cap. de cetero de transactioib. per argum. a contrario: dicitur enim ibi pensionem impostam per transactionem iudicam sine Episcopi auctoritate non excedere vitam solventis. Ergo a contrario si auctoritate Episcopi esset imposta, excederet vitam solventis. Idemque videtur supponi in cap. audiuimus de collationib. Vnde pensio imposta in beneficiis, vt nulla decernitur, & possidentes possunt beneficiis pro fraude commissa in admittenda pensione.

Ad cap. Nisi de Præbendis respondemus, pensionem illam impostam fuisse auctoritate, & potestate arbitraria aliorum iudicum ab Episcopo, quibus nullo modo data erat facultas imponendi pensionem, quæ ad successores beneficij transiret. Caput item veniens de transact. non agit de pensione imposta in beneficio propter illius cessionem, sed de transactione super obligationem decimandi, & remissione, seu diminutione perpetuo duratura, quæ sine Pontificis auctoritate effici non potest, vt bene explicat Suarez cap. 5. numero 18. sine.

6. Aduertendum tamen est non posse inferiores Papa pensionem hanc imponere beneficiario, si aliqua conventio inter partes præcessit: habetur in cap. cum pridem de pactis & cap. Nisi de Præbendis, & cap. præterea 1. & 2. de transact. & docet Garcia innumeris relictis de benef. 1. part. cap. 5. a. Ferri. à Castro. Sum. Mor. Pars III.

num. 341. & Zerola in prævi Episc. 1. part. ver. Simonia 5. secundum dubium. Ratio est, quia præsumitur spirituale pro temporali confecti, quando à partibus conventio ortum habuit. Verum Suar. lib. 4. de simonia cap. 51. a. num. 20. affirmant hanc doctrinam non habere locum in conventionibus facta inter partes de pensione spirituali soluenda: possunt enim tunc partes colligantes inter se conuenire in ordine ad consensum Episcopi vt vnus beneficium retineat, alius vero soluat pensionem ex illo: secus vero quando soluenda esset pensio temporalis. Tunc enim si à partibus conventio incepta reprobat, vt constat ex cap. cum pridem: honestatur autem quando ex officio, & prudentia iudicis facta est, vt decidit in cap. Nisi de Præbendis. Quod si aliquando videmus colligantes inter se conuenire, vt vnus retineat beneficium, alius vero expensas in lic factas soluat, hoc inquam auctoritate, & prudentia iudicis faciendum est nulla inter partes conventionem, & obligationem prius factam, aliàs nulla erit talis consensus, & renunciatio, &c.

7. Sed inquires, an possint colligantes arbitros eligere, vt licem decendant inposita pensione, vel aliquo onere temporali beneficiario? Respondeo pensionem non posse ab arbitris absque ordinarij consensu imponi, onus vero temporale optime posse: tenet Suar. lib. 4. cap. 51. circa finem, & probat ex c. 2. de Arbitris: ibi si arbitrium ipsum videris æquitare subnixum, ad obsequium illius vtamque partem compellas. Supponitur ergo in illo textu potuisse esse æquum, & iustum arbitrium, & tamen arbitri non erant iudices delegati, neque ordinarij ad causam, sed quidam clerici in arbitratore electi.

PUNCTVM XX.

Qua ratione redemptio vexationis licita sit in beneficiis:

SUMMARIVM.

1. Si in beneficio ius acquisitum habeas redimere vexationem potes, quia est illicita.
2. Socus, si cum alijs præstendas beneficium, & afferas pecuniam, vt desistat, vel ne tibi exceptionem opponat, cum tamen hac omnia optime facere possit.
3. Si acquisito beneficio per certam, & indubitatam institutionem impediaris à possessione capienda, redimere vexationem potes.
4. Si beneficium nondum acquisisti, potes si iniuste impediaris ab illius consecuti, ne, redimere vexationem, à quocunque inferatur.
5. An possis pecunia vexationem precibus, vel muneribus electori factam redimere. Negant plures.
9. Contrarium videtur dicendum.
7. Satisfit fundamentis contrariis.
8. Potes pecunia mouere electores, vt dignissimum eligant casu quo sint inclinati indignum, vel vnus dignum eligere.
9. Idem est, esto vnus tantum reperitur idoneus.
10. Quid in alijs materijs sentiendum est.

1. Puncto septimo huius discept. diximus de vexatione redimenda in Sacramentis, & remissimus in hunc locum redemptionem vexationis in beneficio.

Communis est sententia doctotum cum D. Thom. 2. 2. quæst. 100. art. 2. ad 5. & ibi Caietan. & Soto. Nauarr. cap. 23. num. 102. vers. 8. Glossa Panormit. Innocent. & alij in cap. quæstium 1. q. 3. & Suarez alijs relictis lib. 4. de Simon. c. 50. habentem scilicet ius acquisitum in beneficio posse redimere vexationem sibi factam in iure illo requisito tollendo. Et habetur expressè in cap. dilectus 1. de simonia vbi præpositus quidam dedit alteri pecuniam sibi promissione non inferendi sibi iniusta grauamina, & Simoniacus non censetur. Idem constat ex suprad. cap. quæstium. Ratio est, quia qui sic dat pecuniam, dat illam pro aliqua re spirituali, sed pro cessatione ab iniuria: non enim per illam redemptionem aliquid spirituale acquiritur. Est enim (vt supponimus) firmiter acquisitum.

Neque aduersus hanc conclusionem obstat cap. Mathias de Simonia, vbi Simoniacus, censetur electus à maiore parte eligentium, eo quod dederit pecuniam cuidam, qui nomine aliorum sibi contradicebat. Nam contradictio non erat circa electionem, sed circa confirmationem, vt explicat Suarez a. 50. num. 9. & ideo non fuit redemptio vexationis in iure acquisito, sed in sine acquirendo, quod an liceat statim videbitur. Secundo respondeo cum Glossa non adfuisse ibi redemptionem vexationis iniuste; poterant enim illi pauci ius electionis infirmare, vel quia forte erant contempti iuxta cap. siens, & cap. venerabilem. De electione, vel quia allegare poterant fuisse bigamum, & non fuisse dispensatum. Quotiescunque autem potest aliquis iuste mouere licem circa electionem, præsentationem, nominationem, aut institutionem, aut aliud quoduis

quoduis ius beneficij, nullo modo licet habenti beneficium pecunia item remouere, vt ait Gloſſa in cap. cum pridem de Papiſis, & ibi: Abbas num. 9. & Suar. cap. 50. num. 10. & 11. Ratio eſt; quia compararet per pecuniam ius ſuum in beneficio, & quod inſirmum erat, firmaret, & conſeruaret.

2. Ex quo fit, te Simoniam committere, ſi beneficium ſimul cum alijs præſentibus pecuniam tribuas alicui ex competitoribus, vt à præſentibus iuſta deſiſtat; quia tam pecunia paratam ad beneficium, & redimis vexationem iuſtam, quam tibi competitor facit; quod nullo modo licet, iuxta d. textum in cap. Mathias, & Tradit S. Thom. 2. 2. quaſt. 100. artic. 2. Leſſius lib. 2. cap. 35. dub. 18. Baſil. de Leon. lib. 5. de mar. cap. 13. §. 6. numer. 40. Auguſt. Barboſa alios referens 3. part. de poeſt. Episcop. alleg. 60. num. 54. Et idem eſt, ſi pecuniam dares alicui, ne exceptionem opponat, quam iure opponere poteſt; quia iam pecunia ſecutionem reddit viam ad beneficium, ſic alijs relatis Barboſa ſupra.

3. Secundò affirmandum eſt cum communi ſententia acquiſto beneficio per certam, & indubitatam inſtitutionem, ſi à poſſeſſione capiendi impediatur, licet tibi vexationem redimere pecunia; tenet D. Thom. quaſt. 100. art. 2. ad 5. & ibi Arag. diſt. 3. pag. 111. Man. Rodrig. 2. tit. ſum. cap. 59. n. 5. & cap. 61. num. 2. Vega in ſum. 2. part. cap. 10. 1. caſu 19 33. & 44. ad finem & 67. Petr. de Ledelm. 2. p. ſum. tract. 12. concl. 26. & 27. Suar. c. 50. n. 31. Leſſius lib. 2. cap. 35. dub. 18. num. 100. Candiſta communiter in cap. Math. & cap. dilectus 1. de Simonia cap. ad aures, 1. de Simonia. Eſto contra teneant plures relati à Suar. ſupra, & à Garcia 1. part. de benef. cap. 2. num. 53. quos ipſe Garc. ſequitur.

Ratio noſtræ conſuſionis eſt, quia poſſeſſio non eſt ſpirituſalis niſi ratione tituli cui eſt annexa; acquiſito ergo titulo poſſeſſio eſt quid corporale, & omnino debita titulo; ac proinde non eſt Simonia illius impedimentum redimere; quia non redimitur ius ſed factum. Sicut ſi poſt titulum plene acquiſitum decimæ negarentur, poſſet dari abſque Simonia pecunia pro illis recuperandis, quia non emuntur vt aliquid ſpirituale, cum non ematur titulus ratione cuius ſunt ſpirituales, ſed emuntur ſecundum ſe hoc eſt quatenus ſunt quid temporale, & vendibile. Secus eſſe dicendum, vt bene aduertit Suar. ſupra, ſi ius ipſum, ratione cuius petit poſſeſſionem, vocaretur in dubium: tunc enim nullo modo liceret pecunia poſſeſſionem redimere, quia redimeretur non poſſeſſio tantum, ſed ius beneficij inſirmum firmaretur, & conſeruaretur.

4. Verum ſi de iure nondum quaſto loquamur, communis ſententia tenet, ſi iniuſte impediatur à beneficij aſſeſſione, te non poſſe pecunia redimere vexationem ab iis, qui beneficium conferre debent, ſecus vero alijs: tenet Soto lib. 9. quaſt. 6. art. 1. ad 5. & quaſt. 7. art. 1. in corp. dub. vlt. Vgoli. tab. 1. cap. 9. §. 8. n. 3. Suar. lib. 4. cap. 50. n. 23 & affirmat eſſe communem theologorum Leſſius lib. 2. cap. 35. dub. 18. n. 108. Man. Rodrig. 2. tit. ſum. c. 61. n. 1. Priorem partem probat textus in c. ſicut ius de Simonia, vbi cenſetur Simoniacus, qui dedit Episcopo pecuniam, vt electionem factam approbare: idem colligitur ex cap. Mathias, cap. de hoc de Simonia. Et ratio eſt; quia ſi eligenti, vt præſentibus, aut inſtituenti in beneficium das pecuniam, vt moueas ad tibi non negandum inſtitutionem, formaliter, & directè das pecuniam, vt eam tibi concedat, & conſequenter pecunia viam parat directè ad beneficium, quod eſt illicitum. Sed reſpondere poteris te non dare pecuniam tanquam pretium electionis, ſed dare pecuniam, vt electoris auaritiæ ſaties & prauum illius affectum tollas, & hac intentione te excuſatum eſſe à Simonia vero, eſto in foro exteriori præſumatur.

Reſpondeo hoc eſſe ſatis probabile: ſi enim mupera; & obſequia ea intentione facta præſato nullam iniuſtam inferenti, non inducunt Simoniam, quæ cauſa eſſe poteſt, vt interueniente iniuſta mupera illa Simoniam cauſent? Et ita affirmat Adrian quodlib. 9. indicat. Nauar. c. 23. num. 102. tenet abſolute Valent. 3. tit. diſp. 6. quaſt. 16. part. 3. verſ. prima & ſeq. pag. 1656. eſto contra teneat, Suar. lib. 4. c. 50. n. 28. affirmans ita eſſe receptum ſecundum ſtylum curiæ, & Eccleſiæ, ſed intelligenda ſunt, quoad præſumptionem fori exteriori. Adde vel præſatus tibi male, & iniuſte negat beneficium, vel nullam iniuſticiam in tali negatione committit. Si nullam iniuſticiam committit, redemptionem, vexationem non eſt locus; ac proinde nequaquam poteris dare pecuniam ſub onere collationis, quia eſſet Simonia clara, & manifeſta. At ſi iniuſte negat beneficium; eo quod tu ſolus dignus ſis, vel inter dignos tu dignior, poteris pecuniam offerre ſub onere, vt eligaris; quia non in pretium electionis pecuniam offeres, ſed in remotionem maioris peccati, quod intendit elector committere eligendo indignum, vel dignum prætermiſſo digniori. Item habes ius quaſitum, ne in tali conſuſu alius præferatur. Ergo pecunia non acquiritur ius, ſed defendis habitum.

Secunda pars communis ſententiæ, ſcilicet poſſe redimi vexationem iniuſtam omnium illorum, qui ad electionem, præſentationem, collationemque beneficij non concurrunt, ex eo probatur; quia nullibi reperitur prohibitum: omnes enim

textus loquuntur de redemptione vexationis facta circa electionem, aut confirmationem, &c. ab iis, qui illa dare poſſunt. Deinde eſt efficax ratio; quia hac redemptione ſolum remouetur impedimentum iniuſte applicata, neque proinde via ad beneficium paratur magis quam parata eſſet ante impedimentorum iniuſtam poſitionem. Adde quilibet habere ius quaſitum, ne ſibi fiat iniuria, vt ne in ſana ledatur, neque iniuſte detineatur, quin poſſit ſe beneficio opponere. Ergo ſi contra iuſticiam illam infames, domi detineas; poterit ipſe abſque ſimonia vexationem hanc redimere.

5. Sed inquires, an poſſis pecunia vexationem redimere caſu quo vexatio fit precibus, vel muneribus factis electori ne te eligat? Negat Turcicremat in cap. quaſtum. 1. quaſt. 3. n. 3. & Archidia ibi cum Raymundo. Mouentur quia non habes ius acquiſitum in beneficio. Tum etiam quia tibi iniuſticia non fit, cum nullum ius auferatur: ponimus enim iudicem velle dare beneficium æque digno. Deinde quia ex hac peruerſione iudicis nulla erit obligatio reſtituendi tibi aliquid pro beneficio ſublato, cum nulla ſit obligatio te eligendi. Denique ceſſatio à precibus, & muneribus non eſt æſtimabile præſentio niſi ratione beneficij conſequenti. Ergo qui dat pecuniam pro illa ceſſatione, cenſetur dare pro beneficio.

6. Verum contra tenendum eſt cum modernis Theologis non eſſe ſimonia hanc vexationem pecunia redimere: ita Valent. diſp. 6. quaſt. 16. part. 3. pag. 1656. Leſſius lib. 2. cap. 35. dub. 18. num. 109. Suarez cap. 50. num. 25. Man. Rodrig. 2. tit. ſum. cap. 61. num. 2. cum Arag. 2. 2. quaſt. 100. art. 2. verſ. circa ſecundum pag. 1112. Ratio eſt, quia eſto ſubornatus electorem, & iudicem; non tibi faciatur iniuria contra iuſticiam, facit tamen nouum contra charitatem, ſiquidem eius animus non reſtat liberum, ſed in tuo aduerſum mouet & inclinat. Ergo poteris huiusmodi nouum remouere; ſiquidem eius remotione non parat magis viam ad beneficium, quam ſi nunquam talis ſubordinatio ad eſſet. Ex quo fit tibi non licere dare pecuniam ſubornatori, vt à ſubornatione deſiſtes tibi ſpecialiter faueat, tuamque electionem procuret; parat enim pecunia viam ad beneficium; poteris tamen illi, dare, vt à ſubornatione deſiſtat; quia das pecuniam vt deſiſtat ab actione tibi nocua. Quocirca in caſu quo ſunt plures electores, & contrarius oppoſitor aliquos ſubornat, non licet tibi alios, vel eodem vt tibi potius quam alteri faueat. Eſt enim hoc directè parare viam ad beneficium acquirendum media pecunia, vt in cap. de hoc de Simonia prohibetur, & notaui expreſſe Suar. cap. 50. num. 26. exiſtimarem tamen in rigore loquendi licere tibi electoribus iam ſubornatis pecuniam dare non ea intentione, vt tibi ſpecialiter faueant, ſed vt deponant animum, & affectum pro ſeipſo, quem habent erga tuum competitor propter pecuniam ab illo acceptam in hoc enim caſu non parat viam ad beneficium magis quam eſſet parata ante ſubornationem iniuſtam, & in odium tui factam. Video tamen hoc maximo ſubieci periculo incidendi in ſimonia, & in foro exteriori ita præſumitur. Neque in hac parte audiendus eſt Baſil. de Leon. lib. 5. de mar. cap. 14. §. 6. numero. 44. in fine, affirmans liceret dare pecuniam in oppoſitione ad cathedram, quando duo ſunt competitores, neque excuſus clarè apparet, ſi de facto ſcholasticus, qui ſuffragium debet ferre ſua ipſe, poſtulat eſt, vel indicauerit, tamen dicat non eſſe licitum offerre. Hoc mihi nullo modo probatur. Exiſtimo namque hac doctrina pluribus iniuſticijs, peccatis viam aperiri. Quod enim elector poſtulerit pecuniam, non poteſt honeſtate alius receptionem, neque dationem; quia eſt poſtulatio iniuſta. Ergo ſi ſecluſa poſtulatione non licet in illo caſu electoribus pecuniam offerre, neque etiam licetibi petitam dare.

7. Argumenta in contrarium non obſtant: nam eſt tibi non inferatur iniuria in illa ſubornatione, inferitur tamen damnum illicitè, & contra charitatem, quod damnum poteris abſque peccato ſimonia reparare, aut præuocare. Cum vero vtgerur ceſſationem à precibus, & muneribus non eſt æſtimabilem pretio, niſi ratione beneficij conſequenti. Reſpondeo eſſe quidem æſtimabilem pretio ratione non beneficij conſequenti remore & indirectè non per ſe; non enim per ſe ad beneficium conſequentum ordinatur, ſicut eſt in familia Episcopi pretio eſt æſtimabile propter ſpem de beneficio conſequenti, media beneuolentiæ collatoris. Quare ſicut poteris dare pecuniam alicui, ne impediatur ab ingreſſu in domum Episcopi, imò vt immitratur in eius obſequium: ita à forſiori in præſenti caſu; & ſic explicat Leſſius lib. 2. cap. 35. dub. 18. num. 109.

8. Inquires ſecundò, poſſitne pecunia mouere electores, vt digniſimum eligant, caſu quo in aliquo conſuſu vel poſitione, aut electione timeas vehementer indignum, vel indignum eſſe eligendum. Reſpondeo poſſe: ita Calcan. tom. 2. Opus. tract. 9. quaſt. 7. & Soto lib. 9. quaſt. 6. art. 1. ad 3. Maior. 4. diſt. 2. §. 9. ad 2. ij enim loquuntur de electione Pontificis; at generaliter de electione ad quoduis beneficium tractat Nauar. c. 8. §. 102. verſ. 8. Valent. 3. p. 9. 16. p. 3. pag. 1658. quartus

quarto sequitur, & tenet vt probabile Tolet. lib. 5. sum. c. 90. n. 5. sine. Lessius absolute lib. 2. cap. 35. dub. 8. & 19. n. 17. & consentit. Suar. c. 50. num. 42. sine. in casu quo non possit adiri superior, qui prauam voluntatem impeditur.

Ratio est, quia Ecclesia secundum probabilem sententiam habet ius iustitiae commutativae, vt electores magis dignum eligant, vel saltem electio dignioris debita est Ecclesiae titulo iustitiae legalis, aut fidelitatis. Ergo electoribus propensio hoc ius infringere, potest pecuniam tribuere, vt ab illa propensione, & iniuria inferenda desistant. Quia tunc non das pecuniam tanquam pretium electionis, sed sub onere electionis in satisfactionem auaritia electorum, & in eorum sustentationem. Ex quo fit nullo modo licere tibi praueire peccato, vel muneribus electores eo colore ne eligant indignum, quando non apparet illos propensos esse ad prauam electionem faciendam; ceteris enim tunc dare pecuniam sub onere electionis, nulla causa legitima excusante, quod est simoniacum.

9. Sed quid, si vnus tantum reperitur idoneus, licet tibi obferre pretium, vt eligatur, postea quod electores velint in alios inclinare; Negat Suar. lib. 4. cap. 50. n. 41. quia daretur pro eius electione, quod est simoniacum, sed debet offerri (inquit) sub conditione, vt non eligatur indignus. At non est necessarium hunc scrupulum inuenire, sed absolute poteris dare talem pecuniam, vt eligatur ille dignus non tanquam pretium electionis, sed tanquam mortuum tollens prauam illam electionem, & affectum electorum. Quare est electores pecuniam recipiendo simoniam committant; quia non habent causam legitimam, quae talem receptionem honestet. At tu liber es à tali peccato; eo quod in redemptionem vexationis iniustae, & remotionis impedimento legitima electionis tribuas; Sic Lessius lib. 2. de iustit. c. 35. dub. 19. n. 14. Basil. de Leon lib. 5. de matr. c. 14. §. 6. n. 43. Soto Nauarr. Tol. & Valent. supra.

10. In aliis vero materiis extra beneficia clarius procedit redemptio vexationis, si vere iniuste, seu iniuste vexaris. Vnde si iudex tibi neget absolutionem à censura, quam debebat concedere, poteris pecunia ad illius concessionem obligare; quia non das pecuniam in pretium absolutionis, sed sub onere absolutionis in satisfactionem auaritia; Sic Glossa cap. ad aures cap. dilectus et. 1. de Simonia, Panormit. Felin. Praepost. & alij. 1. q. 1. in princ. Hostien. in sum. tit. de simonia. Turres. in cap. nullus Episcopus, 1. q. 1. vbi glossa sapienter habet in 4. q. 2. art. 2. proposit. 7. Suar. c. 50. n. 43. Ratio est, quia hoc honorari facile potest, & nullibi inuenitur expressè prohibendum, ergo, &c. Excepit electiones ad Cathedras in vniuersitate, in quibus non potes electoribus pecuniam dare, vt tibi Cathedram concedant, quamvis intelligas esse digniorem; quia hic modus repellendi vexationem in iis oppositionibus ob grauisima inconuenientia, quae inde oriri possunt, videtur prohibitus.

PUNCTVM XXI.

Quae sint poenae ferendae vel ipso iure impositae simoniaci.

SVM MARI VM.

- 1 De poenis ferendis quid iura statuunt.
- 2 Poena ipso iure lata nulla sunt, nisi simonia fuerit commissa in ingressu Religionis, in Ordine, & beneficio.
- 3 Proponitur obiectio: & fit illi satis.

1. DE poenis ferendis à iudice propter simoniae crimen non potest aliqua regula praescribi; cum pro qualitate criminis poena infligi debeat, vt bene notauit Salzedo in sua pract. crim. c. 91. pag. 269. & alijs relatis Menoch. de arbit. casu 401. in fine. Generaliter tamen aliqua poena ex iure ipso veniunt imponendae. Nam ex dispositione Alexandri III. & Innocentii III. Simoniacus in beneficio deponendus est ad officio, & beneficio; vt in cap. de hoc de simonia. & in cap. cum super, de confessis. Quod tamen intelligi debet, quando crimen est in iudicio probatum. Et absolute quilibet simoniacus si probetur deponendus est (hoc est) ab Ecclesia Dei debet eliminari, atque repelli; vt cauetur in cap. sic de simonia. & expressè in cap. erga simoniacos 10. 1. q. 1. vbi dicitur, deponendos esse Apostolica auctoritate laicos. Non tamen est constans inter doctores, an haec poena depositionis imponenda sit pro qualibet simonia, non solum quando via accusationis proceditur, sed etiam quando via inquisitionis; Videndi sunt Hostien. in sum. tit. de simonia. §. qua. ana. Abbas. in c. inquisitionis. De accusationibus Redoan. 4. p. c. 9. à num. 15. Certum tamen est pendente infamia propter accusationem, vel inquisitionem, à monasterio altaris acceri debere. & in c. accusatum, c. quatuor de simon. Quod si delictum sit secretum, & occultum, non est deponendus, est iudici constet, sed poenitentiam

Ferd. de Castro Sum. Mor. Pars III.

secretam debet iniungere, vt in c. ex tua de Simon. Vide Hostien. supra. & Gregor. Lopez leg. 1. 1. §. seq. tit. 17. part. 1.

Infamia vero imponi potest pro quacunque graui simonia, constat ex Glossa in c. ex diligenti de simonia, verbo infamia, vbi Panormit. à n. 6. & doctores alij. & in c. de simonia eadem tit. & colligitur ex c. sane 15. q. 1. & in c. ult. 1. q. 3. dicitur, nota infamiae percellantur. Probabile tamen est non posse hanc poenam imponi, nisi casu quo via accusationis procedatur, iuxta c. sane 15. q. 1.

De alijs vero poenis excommunicationis scilicet, suspensionis, & interdicti non ita feruntur à iudice, esse possunt imponi iuxta Textum supra relatos, & referendos.

2. De poenis ipso iure latas affirmandum est nullam esse impositam committentibus simoniam, nisi simonia fuerit commissa in ingressu Religionis, & in Ordine, & in beneficio, docet Syluest. verbo simonia, q. 19. Nauarr. c. 23. n. 41. Vgolin. tab. 1. c. 12. & tab. 4. c. 3. Lessius lib. 2. c. 35. dub. 23. Suar. lib. 4. c. 55. n. 5. & alij ab eisdem relati. Ratio huius conclusionis est, quia neque in decreto, neque in decretalibus inuenitur textus imponens ipso iure censuram, vel poenam aliquam simoniaci, vt rectè expendit Suarez supra. Quod verò pro illis tribus poenis impositae sint ipso facto postea videbimus.

3. Dices in extraneis de Simon. edita à Paulo II. quae incipit cum deest ab illo, renouantur censurae omnes, & poenae in antiquioribus iuribus latae, & addit Pontifex, quas ipso facto eos incurrere volumus. Cum autem in iure antiquo multae essent simoniaci imponendae, vt constat ex c. reperiantur c. erga, c. quicquid, cap. nullus Episcopus, cap. baptizandi cum alijs 1. q. 1. & c. ultim. 1. q. 3. & c. de hoc, ex veniens de simonia, sit sane eiusmodi suspensiones, depositiones, seu priuationes, ac excommunicationes, & interdicta imponenda simoniaci, modo esse imposita ipso iure, & na tenet Garcia 8. p. de benef. cap. 1. num. 44. & specialiter de excommunicatione docet Soto lib. 9. q. 8. art. 2. quod in supradict. extraneis in §. statuentes dicitur: vnicuique, & singuli, qui quomodolibet dando, vel recipiendo simoniam commiserint, aut quod illa fiat mediatorum extiterint, sed procurauerint, sententiam excommunicationis incurrant. Cum ergo verba haec generalia sint, neque ad vllam materiam videantur restricta, & efficitur ex vi illorum quemlibet committentem simoniam incurrere excommunicationem Papalem.

Respondeo cum Suar. supra. & Felino in c. de simoniaco de simonia illis verbis, quas ipso facto incurrere volumus, voluisse Pau. ius secundum, vt simoniaci occultis incurrant eas poenas (si aliquae sint) quae publicis impositae de facto essent secundum ius antiquum. Cum autem probabile sit nullam esse poenam ipso iure impositam secundum ius antiquum etiam publicis simoniaci: fit vt neque modo occultis sit poena aliqua imposita ex vi illorum verborum. Adde, si ex illis verbis censuratae, quae erant ferendae iure antiquo; nunc essent latae ipso iure, vt dicit Garcia, etiam poenae depositionis, & priuationis beneficiorum essent nunc ipso iure latae; siquidem extraneis aequè de omnibus locuta est, vt manifestè constat. Hoc autem nullus est ausus affirmare, aliàs omnes simoniaci in Ordine, & in beneficio essent ipso iure depositi, & priuari omnibus beneficijs; cum haec sint poenae ferendae pro iis criminibus. Deinde si ex illis verbis intenderet Pontifex omnes simoniacos incurrere ipso facto poenas quae iure antiquo erant ferendae, frustra stabiliter specialiter pro simoniaco in Ordine suspensionem, & pro simoniaco in beneficio excommunicationem haec poenae iure antiquo imponebantur ferendae, vt constat ex supradictis textibus. Efficitur ergo ex illis verbis nullam poenam incurrere simoniacos ipso facto praeter eas (si aliquae erant) quae secundum ius antiquum essent ipso facto impositae. Quod verò de excommunicatione specialiter dicitur, in §. statuentes; intelligi debet iuxta praemissa. Praemiserat enim Pontifex sermone de simonia commissa in beneficijs officijs Ecclesiasticis, & subdit: Qui quomodolibet dando, & recipiendo simoniam commiserint (vtrique in beneficijs, & officijs Ecclesiasticis) aut quod illa fiat mediatorum extiterint, aut procurauerint, sententiam excommunicationis incurrant, à qua nisi à Romano Pontifice pro tempore existente non possint absolui, praeterquam in mortis articulo: & in hac explicatione consentit etiam Garcia 8. par. c. 1. num. 44. sine.

Hinc fit committentem simoniam in accipiendis, vel conferendis sacramentis praeter ordinem, in consecrationibus, benedictionibus, dispensationibus, delegationibus, & iurisdictionibus concedendis: Itemque in venditione, emptione, & redemptione, aut commutatione pensionis, vel Vicariae temporalis, nullam poenam ipso iure incurrere; quia non committit in Ordine, beneficio, aut ingressu Religionis; pro quibus solum poenae impositae sunt ipso iure.